

Wojciech J. Cynarski

Mistrz ringo i sportów obronnych

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 3, 265-268

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Autor przedstawia biogram człowieka sportu, zwłaszcza militarnego pochodzenia sportów obronnych, pracownika IWFiZ UR mgr Ryszarda Śpiewaka. Plk. Śpiewak jest także wiceprezydentem International Ringo Federation, aktywnym trenerem, działaczem i organizatorem. Dr Cynarski opisuje sylwetkę i osiągnięcia tego niezwykle ciekawego człowieka głównie na podstawie danych uzyskanych w drodze wywiadu bezpośredniego.

Prof. Kazimierz Obodyński ocenił tekst bardzo pozytywnie.

WOJCIECH J. CYNARSKI
IWFiZ UR

Mistrz ringo i sportów obronnych

Słowa kluczowe: ringo, sporty obronne, biathlon, strzelectwo

Przedstawiam sylwetkę pracownika Instytutu Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP w Rzeszowie, członka Podkarpackiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej – plk. **Ryszarda Śpiewaka** – jako sportowca, trenera, działacza i nauczyciela akademickiego. Jego nietuzinkowa osobowość charakteryzuje się wszechstronnością zainteresowań i posiadanych kompetencji, pogodnym usposobieniem (poczucie humoru), rzetelnością w pracy i dość rzadkim w dzisiejszych czasach poczuciem honoru. Pułkownik jest także wzorem kultury fizycznej, jako dotąd czynny zawodnik ringo, działacz sportowy (wiceprezydent Międzynarodowej Federacji Ringo) i trener sportów „militarnych” (biathlon letni i zimowy, strzelectwo sportowe i inne sporty obronne).

Droga sportowa

Ryszard Śpiewak urodził się 04.09.1947 r. w Tomaszowie Mazowieckim. Od 14-go roku życia trenował w RKS Lechia – Tomaszów Maz. lekką atletykę (biegi średnie i tenis ziemny). Wraz z rozpoczęciem nauki w I Liceum Ogólnokształcącym w Tomaszowie Maz. rozpoczęła się jego przygoda z siatkówką. Pod kierunkiem wspaniałego trenera i wychowawcy – Edmunda Wojewódzkiego jako licealista wraz z drużyną młodzików a następnie juniorów zdobywał Mistrzostwo i Wicemistrzostwo Polski. W tym czasie Tomaszów słynął z wysokiego poziomu sportowego i był kuźnią talentów siatkarskich (takich, jak Edward Skorek i Wiesław Gawłowski). Kontuzja barku w 1965 roku i rozpoczęcie studiów wojskowych zakończyło jego karierę siatkarską.

Kolejnym etapem życia R. Śpiewaka było podjęcie studiów w WSOWŁ w Zegrzu k. Warszawy. W czasie studiów zajmował się krótkofalarstwem uzyskując znak nadawczy SOP5COS (zmieniony później na SP8COS) i strzelectwem sportowym. W roku 1968 ukończył studia wojskowe (kierunek maszyny matematyczne i specjalne) i jako oficer rozpoczął pracę w wojskach powietrzno – desantowych w Krakowie. Wykonał wówczas ponad 250 skoków spadochronowych oraz ćwiczył się w walce wręcz etc. Następnie z Krakowa przeniósł się do Rzeszowa.

W roku 1980 ukończył studia magisterskie z historii a następnie z informatyki, studia podyplomowe z technologii kształcenia z informatyką oraz kursy trenerskie, instruktorskie i sędziowskie w strzelectwie sportowym, biathlonie letnim i zimowym, sportach obronnych i ringo.

Działacz i trener

R. Śpiewak jest Prezesem Rzeszowskiego Towarzystwa Ringo, od trzech lat Wiceprezydentem INTERNATIONAL RINGO FEDERATION oraz Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Polskiego Towarzystwa Ringo. Ponadto przez trzy kadencje był wiceprezesem ds. organizacyjnych KU AZS WSP Rzeszów oraz w latach 1994 – 1999 wiceprezesem ds. sportowych a następnie wiceprezesem ds. organizacyjnych (Prezesem Urzędującym) Zarządu Środowiskowego AZS Rzeszów.

W dniach 02–26.07.1996 roku na zaproszenie Ministra Sportu Wielkiej Brytanii i Naczelnego Skauta Wlk. Bryt. uczestniczył w Światowym Zlocie Skautów promując Ringo, jako sport bez granic i barier dla wszystkich. Zorganizował I MŚ w Ringo w Rzeszowie (29.05. – 01.06.1997).

Jako trener i kierownik sekcji sportów obronnych, biathlonu zimowego i ringo wraz ze swoimi podopiecznymi odniósł szereg sukcesów na arenie międzynarodowej i krajowej. Sekcja Letnich Sportów Obronnych i Biathlonu Zimowego powstała w 1984 roku. Pierwszy start sekcji na mistrzostwach Polski w biathlonie zimowym nastąpił w 1985 r. i zakończył się zajęciem 11-go miejsca na 42 startujące zespoły, a w letnich sportach obronnych – zajęciem również 11-go miejsca na 26 startujących zespołów. Były to starty rozpoznawcze, dające bodziec do systematycznego treningu i osiągania lepszych wyników. Rok 1986 był zwiastunem, że praca treningowa nie poszła na marne – w biathlonie zimowym na MP w Jakuszycach zespół zajmuje 4-e miejsce w klasyfikacji generalnej, a 3-cie miejsce w klasyfikacji Uniwersytetów. Natomiast w MP w Letnich Sportach Obronnych w Bydgoszczy zajmuje 3-cie miejsce w klasyfikacji generalnej i 1-sze miejsce w klasyfikacji Uniwersytetów.

Ryc. 1, 2. Ryszard Śpiewak w roli trenera i sędziego. Zdjęcia udostępnione ze zbiorów R. Śpiewaka.

Od roku 1997 można mówić wręcz o dominacji zespołów trenera Śpiewaka, które zdecydowanie pokonały drużyny z AWF Kraków, Warszawa, Katowice, Wrocław, Poznań, Gdańsk, Gorzów Wlk., Białą Podlaską, z Uniwersytetu Szczecińskiego i wielu innych renomowanych uczelni.

W roku 1988 rozpoczął treningi z drugim zespołem, stworzonym na bazie powstałego kierunku wychowania fizycznego w Krośnie. Tak więc pod okiem trenerskim Ryszarda Śpiewaka znalazły się dwa zespoły: I-y zespół to WSP-Rzeszów, II-gi zespół to WF – Krosno. Treningi i rywalizacja pomiędzy tymi zespołami dała dobre wyniki. Dominował zespół WSP, ale szybko zaczął mu dorównywać zespół WF – Krosno, co zostało udokumentowane uzyskaniem bardzo dobrych wyników na Mistrzostwach Polski w Biathlonie Zimowym i Letnich Sportach Obronnych. Np. w MP w Wśle na Kubalance (1989 r.) wygrali prawie wszystko: indywidualny bieg biathlonowy, sztafetę męską, pojedynki strzeleckie kobiet i mężczyzn; w konkurencji indywidualnej kobiet udało się uzyskać II miejsce, w sztafecie kobiet – III miejsce. Dało to w klasyfikacji uniwersytetów I miejsce i w klasyfikacji generalnej również I miejsce. W sztafecie mężczyzn rzeszowiacy wyprzedzili aż o 14 minut zespół uniwersytecki (ze składem na bazie filii AWF w Białej Podlaskiej). Kapitanem zespołu AZS WSP Rzeszów był Bogdan Taraciński – członek kadry narodowej i olimpijskiej.

Drużyna zdobyła także tytuły MP i ME (indywidualne i zespołowe) w letnich sportach obronnych. W biathlonie letnim najlepszą zawodniczką Śpiewaka była Stanisława Janus

(złote medale MP i ME). Natomiast w strzelectwie sportowym znaczący był wynik uzyskany na Akademickich MP – I m. zespołowo wśród uniwersytetów i III miejsce w klasyfikacji generalnej.

„Ringo narodziło się w 1959 roku nad Wisłą w Warszawie, kiedy jego twórca, Włodzimierz Strzyżewski – kapitan reprezentacji Polski w szpadzie na Akademickie Mistrzostwa Świata w Turynie – nie uzyskawszy urlopu na obóz Kadry Narodowej – zmuszony był stworzyć system treningu, jaki bez trenera i sparring-partnerów pozwoli mu zachować i podnieść sportową formę”¹. Zostało więc stworzone jako metoda treningu i sportu uzupełniającego dla szermierki. Zdaniem R. Śpiewaka: „Ringo to dyscyplina sportowa, która powstała z przypadku lub konieczności i miała być *panaceum* na uzupełnienie braków treningowych w zakresie szybkości, refleksu, sprawności ogólnej zawodnika. Patrząc z perspektywy czasu ringo jest taką dyscypliną, nie mogącą znaleźć uznania w oczach „fachowców sportowych”, a nie zawodników. Zawodnicy grający wyczynowo w ringo muszą mieć bardzo wysoką ogólną sprawność fizyczną, znakomity refleks, szybkość, umiejętność koncentracji, taktyki itd., natomiast grający rekreacyjnie świadomie lub nieświadomie podnoszą swoją sprawność, ogólną i wydolnościową jako ‘zwykli zjadacze chleba’ i tym samym wydłużają swój okres aktywności życiowej. Ponadto ringo może być sportem uzupełniającym dla sportów walki, a także zespołowych gier sportowych (siatkówka, koszykówka, rugby itp.)”².

Jako 47-latek Śpiewak zdobył Wicemistrzostwo Europy i Polski w klasie seniorów (Mistrzostwa Europy i Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Warszawie, 1993 r.), a w kolejnych kilku latach mieścił się w pierwszej szóstce. Przygoda z ringo rozpoczęła się w Rzeszowie od zaproszenia na kurs instruktorski, jakie prezes PTR i MFR Strzyżewski przysłał w 1992 roku do Studium WFIS WSP. Dyrektor Studium (i powstałego później Instytutu WFIZ) prof. K. Obodyński zlecił płk. Śpiewakowi: „Zobacz, co to jest”. R. Śpiewak i Marcin Obodyński wzięli więc udział w kursie i uzyskali kwalifikacje instruktorskie w ringo. Tak rozpoczęła się jego trwająca do dziś przygoda.

Działalność naukowa i dydaktyczna

Po studiach wojskowych w WSO Wojsk Łączności (1968 r.) Ryszard Śpiewak ukończył studia magisterskie z historii, a następnie fakultet z informatyki. Zrealizował podyplomowe studia z technologii kształcenia z informatyką, a także wspomnianą wcześniej specjalizację trenerską, kursy instruktorskie i sędziowskie.

Od 1982 r. jest pracownikiem rzeszowskiej WSP: najpierw w Studium Wojskowym, później (od 1984) w Studium WFIS (następnie – od powstania – IWFiZ). Prowadzi zajęcia dydaktyczne z przedmiotów: historia kultury fizycznej, techniczne środki nauczania, podstawy informatyki, elementy historii kultury europejskiej oraz (w ramach specjalizacji) strzelectwo sportowe i sporty obronne.

Mgr Śpiewak jest autorem programu studiów podyplomowych z wychowania obronnego i strzelectwa sportowego, programu kursu instruktorów strzelectwa sportowego oraz m. in. takich realizacyjnych zastosowań prac badawczych, jak skrypty do informatyki: „*Edytor tekstu Word dla Windows*”, „*Zastosowanie Power Point w zajęciach dydaktycznych i medialnych*”.

Płk. Śpiewak zorganizował i prowadzi pracownię komputerową IWFiZ, a także pomaga pracownikom Instytutu zgłębiać tajniki informatyki. Oczywiście, jako człowiek pełen dynamizmu nadal aktywnie działa, wypełniając swe różne role zawodowe i społeczne.

¹ Przepisy Ringo. Załącznik do Statutu Międzynarodowej Federacji Ringo uchwalonego 6.XII.1997 r. w Warszawie, biuletyn Polskiego Towarzystwa Ringo, Twierdza Modlin, 3–6. VI.1999, s. 13. Por. także: biuletyn PTR, Wieliczka, 11–14. VI.1998, s. 12.

² Według wywiadu bezpośredniego z R. Śpiewakiem, Rzeszów, 10.01.2001.

Ryc. 3. Mgr Śpiewak w miejscu pracy
– Pracownia Informatyczna IWFIZ UR –
przy klawiaturze komputera

Master of ringo and military defensive sports

Key words: defensive sports, biathlon shooting

An author presents a figure of colonel Ryszard Śpiewak. He is sportsman, coach teacher in the University of Rzeszów and vice-president of International Ringo Federation.